

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมกล้วยไม้รองเท้านารีอินทนนท์ ตามพระราชดำริ ในพื้นที่ ภาคเหนือ (ดอยอินทนนท์)

ทศพร ธนามี นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ
สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16(เชียงใหม่) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

บทคัดย่อ

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมกล้วยไม้รองเท้านารีอินทนนท์ ตามพระราชดำริ ในพื้นที่ภาคเหนือ (ดอยอินทนนท์) อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ จัดตั้งขึ้น เพื่อสนองพระราชดำริในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในการอนุรักษ์พันธุกรรมกล้วยไม้รองเท้านารี รวบรวมพันธุกรรมกล้วยไม้รองเท้านารี เพื่อการศึกษาวิจัยและการท่องเที่ยว ขยายพันธุกรรมกล้วยไม้รองเท้านารี ส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่มีรายได้เพิ่มขึ้น จากการท่องเที่ยวและจำหน่ายกล้วยไม้ที่ได้จากการขยายพันธุ์ สร้างจิตสำนึกและให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์พันธุกรรมกล้วยไม้รองเท้านารีหายาก ขจัดปัญหาการลักลอบนำกล้วยไม้ออกจากป่าธรรมชาติซึ่ง เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ของกล้วยไม้”

การดำเนินงานประกอบด้วย 3 งานหลัก คือ งานอำนวยความสะดวกและบริหารโครงการ ดำเนินการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและจัดเตรียมความพร้อมในการอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว หน่วยงานราชการ ที่เข้ามาติดต่อเยี่ยมชม ให้ความรู้กับนักเรียน นักศึกษา นักท่องเที่ยว หน่วยงานราชการ และประชาชนทั่วไปที่เยี่ยมชมโครงการฯ งานพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ปรับปรุงภูมิทัศน์ ทำป้ายสื่อความหมาย เส้นทางศึกษาธรรมชาติ โมเดลกล้วยไม้รองเท้านารี งานอนุบาลดูแลรักษา และขยายพันธุกรรมกล้วยไม้ในเรือนเพาะชำ ดำเนินการเพาะขยายพันธุกรรมกล้วยไม้โดยวิธีธรรมชาติ (โดยวิธีแยกหน่อ) ขยายพันธุ์โดยวิธีเพาะเมล็ดในอาหารวุ้น (ในห้องปฏิบัติการในสภาพปลอดเชื้อ)

ประโยชน์ที่ได้รับเป็นแหล่งรวบรวมพันธุกรรมกล้วยไม้รองเท้านารีสายพันธุ์ต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัยด้านพฤกษศาสตร์ที่สำคัญ สามารถขยายพันธุกรรมกล้วยไม้รองเท้านารีที่หายากเพื่อนำกลับคืนสู่ป่าธรรมชาติ เพื่อจะช่วยลดความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ของกล้วยไม้รองเท้านารีและรักษาไว้ซึ่งความหลากหลายทางชีวภาพ ประชาชนในพื้นที่โครงการฯ มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการท่องเที่ยวซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญในการปลูกจิตสำนึกและกระตุ้นความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์พันธุกรรมกล้วยไม้รองเท้านารีอย่างยั่งยืนต่อไป ช่วยลดปัญหาการลักลอบนำกล้วยไม้จากป่าธรรมชาติออกมาจำหน่าย

การขยายผลการดำเนินงานในอนาคตคือทำการศึกษาวิจัยถิ่นที่อยู่อาศัยของกล้วยไม้รองเท้านารีแต่ละชนิดว่าขึ้นอยู่ในระดับความสูงเท่าไร อิงอาศัยกับพืชพรรณชนิดใด ในทิศทางใด เพื่อให้การดำเนินการปล่อยกล้วยไม้คืนสู่ป่า มีเปอร์เซ็นต์รอดตายสูงสุด